

ZBORNICA ODOBRILO HOOVERJEV MORATORIJ

REPUBLIKANEC MCFADDEN PRAVI, DA BO ZAMOGEL UTEMELJITI SVOJE OBDOLEŽITVE

Voditelj demokratov, Collier, se je zavzel za predsednika Hooverja. — V debati je bilo imenovano tudi Hindenburgovo ime. — Zadeva glede moratorija bo še pred Božičem rešena. — Senatni odsek za zunanje zadeve je zaslišal dva najuglednejša bankirja.

WASHINGTON, D. C., 18. novembra. — Poslanska zbornica je danes odobrila moratorij predsednika Hooverja, zatem ko je zavrnila predlog odseka za pota in sredstva naj bo dodan moratoriju amendment, da se ne sme vojnih dolgov niti črtati, niti zmanjšati.

Nato je bila zadeva poverjena senatu. Pred glasovanjem se je vršila debata, ki je trajala vse popoldne.

Pri glasovanju, ki se je vršilo malo po deveti uri zvečer, je bilo oddanih 317 glasov za moratorij.

Senat bo odobril moratorij do torka zvečer, nar kar se bo kongres odgodil do 4. januarja.

Senator Smoot, ki je predsednik senatnega finančnega odseka, je rekel nocoj, da se bodo jutri začela javna zaslišanja glede moratorija.

Danes se je vršila debata o Hooverjevem moratoriju pred plenumom poslanske zbornice. Demokrati voditelji so izjavili, da se bo zborovanje toliko časa vršilo, da bo moratorij odobren. Nasprotniki so se na vse kriplje borili proti odobritvi, dasi so prav dobro vedeli, da ne bodo nič opravili.

Tekom debate v zbornici sta bila zaslišana pred senatnim odborom za zunanje zadeve dva najodličnejša ameriška bankirja, Thomas W. Lamont in Charles E. Michell, glede prodaje inozemskih vrednostnih papirjev v Združenih državah.

Lamont je rekel, da je položaj v deželi dosti bolj važen nego vprašanje inozemskih vrednostnih papirjev, kojih vrednost so ljudje precenjevali. Ako se bomo bolj temeljito bavili z domačimi razmerami, se bo vrednost inozemskih bondov sama od sebe izboljšala.

Nadalje je Lamont predlagal sprejem predloge, naj se ustanovi rekonstrukcijska korporacija, ki jo je priporočil predsednik Hoover.

Kongresnik McFadden iz Pennsylvanije, ki je v tork obdobju predsednika, da je prodal Združene države Nemčiji, je posegel nocoj v debato ter rekel, da je pripravljen podpreti svoje obdobje z dokazi. Rekel je, da je bil še pred par meseci za moratorij, izza onega časa so se pa razmere temeljito izpremenile.

Republikanec Stafford iz Wisconsin je rekel, da predsednik Hoover ni prekršil ustave, ker je proklamiral moratorij. To je storil na direktno prošnjo predsednika nemške republike, Hindenburga.

Demokrat Eslick iz Tennessee je dejal, da zavezniški nimajo denarja za plačanje dolgov, dočim ga jim za oboroževanje nikdar ne manjka.

'AKRON' NA POLETU

LAKEHURST, N. J., 18. dec. — Mornariški zrakoplov "Akron", na katerem je bil kot potnik admiral William A. Moffatt, se je vrnil v svoj hangar po 48-urni vožnji čez Ohio in Pennsylvanijo. V državi Ohio je veliki zrakoplov počastil spomin onih, ki so umrli, ko se je ponesrečil zrakoplov "Shenandoah" pred šestimi leti. Južno od Cambridge, O., se je spustil "Akron" nižje nad mestom, kjer se je ponesrečil "Shenandoah". — Sedanji poveljnik "Akrona" je bil poročnik na "Shenandoah", ko se je ponesrečil. "Akron" je bil namenjen poletu do New Orleans, La., tuda zaradi prevelikega viharja se je zrakoplov vrnil.

Prosluli gangster usmrčen

OTROK SME V AMERIKO

Oblasti so se upirale nad eno leto. — Triletna deklica pride v kratkem v Ameriko.

NEW HAVEN, Conn., 18. dec. — Triletna Nora Krall, ki je povzročila nenavadna diplomatska pogajanja od 1. septembra 1930, bo v nekaj tednih prišla v Ameriko.

Kot hčerka ločenih starišev je odšla Nora s svojim očetom v Rusijo. Oče se je zopet vrnil v Ameriko, toda brez otroka, ker so nastale nekatere težave, ker Rusija nima diplomatskih zvez z Združenimi državami. Zda pa je ruska vlada dovolila, da sme otrok odpotovati v Ameriko.

Krall in njegova žena bila ločena lanske spomladi in mati je obdržala otroka. Mož pa je imel pravico vsako leto nekaj časa imeti otroka pri sebi. Letošnje poletje je oče vzel otroka z izgovorom, da gre z njim na letovisce. Čez dva meseca pa je sprejel iz Moskve od svojega moža pismo, da se nahaja s hčerjo v Rusiji.

Mrs. Krall se je obrnila na državni departament v Washington, toda ni mogla ničesar doseči, ker Združene države še niso v diplomatski zvezi z Rusijo. Mestni uradnik Durant pa se je obrnil na varnost na sovjetsko vlado in prosil, da bi bilo Nori dovoljeno vrniti se v Ameriko. Od tedaj naprej so se vršila dolga pogajanja.

10. decembra pa je Mrs. Krall odpotovala v Rusijo za otrokom. Medtem pa je Durant dobil od sovjetske vlade sporočilo, da je otroku dovoljeno odpotovati v Ameriko.

BRUENING DELEGAT NA RAZOROŽITVENI KONFERENCI

BERLIN, Nemčija, 18. decembra. — Kanceler Bruening in minister za obrambo, Wilhelm Groener, bosta zastopala Nemčijo na razorožitveni konferenci v Ženevi. Konferenca se prične meseca februarja.

DVESTO KOMUNISTOV ARETIRANIH V HAMBURGU

HAMBURG, Nemčija, 18. dec. — Policija je danes aretirala dvesto komunistov, med njimi deset članov deželne zbornice, ki so zborovali v neki dvorani in delali načrte za demonstracije. Med njimi je tudi Elisa Agustadt, članica državnega zbora.

GLASOVANJE GLEDE PROHIBICIJE NA FINSKEM

HELSINGFORS, Finska, 18. decembra. — Nadškof Ingman je naročil duhovnikom, da ne smejo pridigovati o prohibiciji ter da se ne smejo udeležiti ljudskega zborovanja, ki se bo vrtilo o tej zadevi. — Vsvetsem pismu ni ničesar o alkoholnem vprašanju, in vsled tega je referendum povsem politična zadeva.

MOTTA ZOPET ŠVICARSKI PREDSEDNIK

Giuseppe Motta je zopet izvoljen za predsednika Švice. — Predsednik že tretjič.

BERN, Švica, 18. decembra. — Zvezna skupščina je zopet izvolila Giuseppe Motta za predsednika švicarske republike. To je že četrto, da je bil izvoljen za predsednika.

Prvič je bil predsednik leta 1915, drugič 1920 in zatem leta 1927. Star bo 60 let 29. decembra.

V Švici zvezna skupščina izvoli za tri leta sedem članov zveznega sveta, ali prave vlade republike. Predsednik zveznega sveta je predsednik republike. Njegova služba traja samo eno leto, nar kar se mora umakniti in podpredsednik postane predsednik. Nato sledijo drugi člani sveta po službeni dobi.

Odstopil predsednik pride zopet na zadnje mesto in zopet čaka, da pride na vrsto, da postane predsednik. Zato Švica nima nikdar predsedniških volitev.

GANDHIJA ZEBE NA PARNIKU

Voditelj indijskega nacionalističnega gibanja se vozi v tretjem razredu. — Miss Slade je njegova spremljevalka.

NA KROVU PARNIKA "PILSNA", 18. decembra. — Mahatma Gandhiji, ki je po trimesečnem bivanju v Londonu, kjer je bil na konferenci za neodvisnost Indije, na potu v svojo domovino, je najel šotor na krovu v tretjem razredu. Za lahko oblečena voditelja Indijcev so noči Sredozemskega morja prehladne.

Svojo kabino ima v sprednjem delu parnika in leži na deskah, čemur se čudijo vsi potniki.

Njegova verna učenka, prejšnja Miss Madeleine Slade, hči angleškega admirala, čuje pri njem kot skrbna mati, kadar spi. Deset drugih njegovih zvestih pristašev spi blizu njega ravno tako na deskah.

V njegovi kabini so razmetani lonci, ponve, kolovratni, posode s kozjim mlekom, košare s sadjem in zelenjavo, državne listine, zapiski londonske konference, platnena obleka, stari čevlji in druge stvari.

Pred njegovim šotorom neprenehoma laja velik pes in čaka na kosti, katerih pa ne dobi, kajti Gandhiji živi samo ob kozjem mleku.

Iz usmiljenja je dobrosrčni kapitan ponudil Gandhiju udobno kabino, katero je odklonil in vzel šotor.

Gandhi, ki vsak dan sedi po več ur pri kolovratu in prede, ima malo upanja, da bo imela mednarodna razoroževalna konferenca v februarju kak uspeh. Sedež pri svojem kolovratu je rekel, da razoroževanje ni mogoče do tedaj, ko bodo narodi prenehali izkoriščati eden drugega. Rekel je, da je Liga narodov žalostno pogorela, ker ni mogla vzdržati miru v Aziji.

PROFESORJI NAPADAJO FAŠIZEM

Profesorji pravijo, da raje izgube službo kot da bi se zapisali fašizmu. Gibanje vodi Vittorio Orlando.

RIM, Italija, 18. decembra. — Dvanajst odličnih profesorjev, katerim načeljuje bivši ministrski predsednik Vittorio Orlando, je ustanovil početni odbor skupine italijanskih profesorjev, ki so izjavili, da raje izgubijo svoja mesta, kot pa da se zapisejo fašizmu.

Orlando, ki je bil leta 1918 in 1919 načelnik italijanske mirovne delegacije, skupno s predsednikom Wilsonom, Lloyd Georgeom in Clemenceaum, je stopil politike leta 1925, ko se je pričel fašizem, kateremu je takoj od početka nasprotoval.

Sedaj je Orlando profesor prava na vseučilišču v Rimu. V svojem boju proti fašistovski prisiği ima tri svoje tovariše profesorje: Giorgio Levi za semitske jezike, Vito Volterra za fiziko in Ernesto Buonaiuti za cerkveno zgodovino.

Senator Francesco Ruffini, profesor cerkvenega prava, Lionello Venturi, profesor matematike na vseučilišču v Turinu in markij de Vitti de Marco, profesor prava na vseučilišču v Bologni, so tudi v tej skupini nasprotnikov fašistovske prisiği.

Orlando se je pred kratkim po svojem povratku iz Združenih držav odpovedal svoji profesorjski službi, ko je bila privrkat zahtevana fašistovska prisega. Profesor Buonaiuti, je bil prej duhovnik, ki se je odpovedal v svoji službi, rajši kot pa da bi se podrgel kot profesor cerkvene zgodovine fašistovskim zahtevam.

Senator Ruffini je bil minister za vzgojo in v senatu je bil vedno velik nasprotnik fašistovske vlade.

Kakor pravi poročilo so profesorji z vseučilišč v Perugia, Milan in Pavia.

POLDRUGI MILIJON DOLARJEV ZA FRANCOŠKO POSLANIŠTVO

PARIZ, Francija, 18. dec. — Finančni odsek francoske poslanske zbornice je dovolil danes en milijon štiristotisoč dolarjev za izdatke francoskega poslanstva v Washingtonu.

NEMŠKO LETALKO POGREŠAJO

BASRA, Irak, 18. decembra. — Nemško letalko Elly Beinhorn pogrešajo. Včeraj je odletela iz Bagdada, izza onega časa pa ni bilo mogoče dobiti od nje nobene informacije. Letalka je nameravala poleteti okoli sveta.

Profesor Einstein bo proučeval razne znanstvene probleme o privlačnosti planetov na Wilsonovem observatoriju v Pasadena, Cay. Einstein namerava ostati v Californiji devet mesecev.

JOHNA T. DIAMONDA SO UMORILI V SPANJU

ALBANY, N. Y., 18. decembra. — Orožje zločinske družbe je poiskalo svojo pravico, katere ni moglo nobeno sodišče odločiti, ko je padel pod strel zločincev, katerih pajdaš je bil sam, John T. Diamond. V revnem stanovanju nekega prijatelja v Albany je Diamond slavil zmago pravice, ko je bil ravno istega dne oproščen krivde, da je odpeljal mladega Johna Duncana, sina farmerja, ki je vodil veliko trgovino s prodajanjem jabolčnika. Diamond je mislil, da nikdo drugi, kot on, ne sme prodajati nobene pijače v njegovem okvirju.

Diamond je bil vsled odpeljave mladeniča pred sodiščem, toda porota ga je oprostila. Njegovi nasprotni tovariši v trgovini z opojno pijačo pa so vzeli pravico v svoje roke česar država ni mogla narediti, in v petek zjutraj je bil najden mrtev v postelji.

Diamond je bil ustreljen enkrat skozi glavo in dvakrat skozi obraz. Strel skozi glavo je bil smrten.

Ustreljen je bil ob petih zjutraj, zdravnik pa je bil poklican šele ob šestih.

Po oprostitvi v četrtek Diamond stanoval s svojo ženo v revni hiši Mrs. Wood. Sosedje niso vedeli, da se nahaja v njihovi sredi zloglasni zločinec.

Mrs. Wood je slišala zjutraj ob petih, da sta dva moška bežala iz hiše in sta se odpeljala z avtomobilom.

Policija o umoru ni bila obveščena do sedme ure.

Mrs. Diamond je bila histerična, ko je prišla policija in je govorila: — Jaz nisem tega storila. O vsem tem ne vem ničesar. Policiji se je upirala in je hotela ostati pri truplu svojega moža, toda policija jo je odpeljala.

Stanovalci v hiši Mrs. Wood so malo spali ono noč, kajti Diamond je imel pri sebi mnogo prijateljev zločinskega sveta in so bil zelo glasni, kajti Diamond je slavil svojo 28. oprostitev pred sodiščem.

Diamond je bil pred letom visoka oseba in prodajanju piva in žganja v New Yorku, toda še mogočnejši njegovi nasprotniki so ga pregnali iz mesta, zato si je poiskal za svoje polje v Catskills, nedaleč od New Yorka. Tu je bil kralj in kdor mu je delal konkurenco, je bil poslan v venost. Pogosto je bil pred sodiščem, da je povzročil smrt tega ali onega, pa vedno je bil oproščen. Porotniki so se vedno bali njegove roke.

Njemu enaki, iz nasprotnega tabora, so sedaj obračunali z njim.

EINSTEIN JE PRIŠEL V PANAMO

COLON, Panama, 18. decembra. — Profesor Einstein in njegova žena sta prišla v Colon na svojem potu v Californijo.

Profesor Einstein bo proučeval razne znanstvene probleme o privlačnosti planetov na Wilsonovem observatoriju v Pasadena, Cay. Einstein namerava ostati v Californiji devet mesecev.

"PRAVDA" NAPADA AMERIKO

Rusija dolži Ameriko sovražstva proti komunizmu. — List zahteva, da predsednik Hoover oznaní svoje stališče.

MOSKVA, Rusija, 18. dec. — Komunistično glasilo "Pravda" dolži Ameriko, da hoče naložiti na ves ruski izvoz visoko carino, češ, da je rusko blago velika "rdeča nevarnost".

"Pravda" zahteva, da ameriški narod in predsednik Hoover jasno izjavi svoje stališče glede trgovine z Rusijo.

List pravi, da vodilni ameriški trgovci zahtevajo, da Amerika pripozna rusko vlado, da s tem podprejo trgovino z Rusijo.

LOVCI KAZNOVANI

SOMERVILLE, N. J., 18. dec. — Trije lovci so morali ostati v ječi, ker niso mogli plačati naložene kazni v skupnem znesku \$1026.10, ker so bili dvanajst ur prezgodaj v gozdu.

Charles Miller, Alfred Reinger in Archie Kitchen, vsi iz Asbury Park, N. J., so bili aretirani v gozdu, ker so 12 ur prej, predno je bila odprta sezona za streljanje srn, bili v gozdu, in so rabili luči, da bi privabili srne. Imeli so že eno ustreljeno srno.

TURSKI PRINC JE SEDAJ KURJAC

ISTAMBUL, Turčija, 18. dec. — Princ Ziaddin Effendi, sin zadnjega turškega sultana Mohameda VII., je videl deželo, ki je bila njemu namenjena, da bo vladal nad njo kot cesar. Prišel je v Istanbul na ladji, na kateri je uslužben kot kurjač. Mestna policija je pazila nanj, da ne bi prišel na suho, toda princ se v dveh urah, kar je bila ladja v pristanišču, ni prikazal.

Mohamed VI. je odpotoval iz Turčije s svojo družino na angleški bojni ladji leta 1922, ko ga je narodno zastopstvo odstavilo na zahtevo sedanjega turškega predsednika Kemal paše. — Umrl je v San Remo v Italiji leta 1926.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
615 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
En pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
En četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

IZJALOVLENJE AMERIŠKE PREMGOVNE INDUSTRIJE

Že dolgo let je vrelo v ameriški premogovni industriji, in posledice tega vretja so se zadnje mesece pokazale v premogovnih okrajih Kentucky-ja, Ohia in West Virginije.

Završili so se vroči boji, ki so spominjali na državljansko vojno. Podjetniki so se posluževali terorja, delavci pa tudi niso držali rok križem in so po svoje odgovarjali.

V premogarskih naseljih vladata lakota in obup, dočim se premogovni baroni poslužujejo v medsebojnem boju najbolj nesramnih konkurenčnih metod ter zvrčajo vso krivdo na uboge majnerje, ki so segli po skrajnih sredstvih — štrajkih in demonstracijah.

Po onih državah žive premogarji, kojih očetje in stari očetje so si služili v majnah svoj kruh. V prejšnjih časih je še šlo nekako, dočim so sedaj zavladali stroji in pogнали delavce na cesto.

Nekatere dobrotelne družbe skušajo pomagati, toda njihova pomoč ni zadostna. Rdeči križ bi lahko marsikaj storil, pa noče in s tem indirektno pomaga stavkolkom.

Izza te pošastne slike se pa pojavlja vprašanje, ki zaman čaka odgovora.

Kako je to, da pretresajo premogovno industrijo, ne samo v Ameriki, pač pa tudi drugod po svetu, neprestane krize, in zakaj so premogovni baroni plačevali svojim sužnjem tudi v časih prosperitete sramotno nizke plače, s katerimi se ni dalo niti živeti niti umreti?

Pred kratkim se je vršila v Pittsburghu mednarodna konferenca, in delegatje so prišli do zaključka, da Amerika producira dosti več premoga nego ga more porabiti.

Prebivalstvo Združenih držav je naraslo v zadnjih petdesetih letih za triinpetdeset odstotkov, dočim se je v istem času povečala produkcija premoga za sedemstopenjdeset odstotkov. Na drugi strani se je pa industrijalna poraba vodno-električne sile povečala za tisoč odstotkov, produkcija naravnih plinov za dva tisoč odstotkov, produkcija naravnih plinov za dva tisoč odstotkov, ameriška produkcija petroleja pa skoro za štirideset odstotkov.

Ako primerjamo te vedno večajoče se številke z neprestano padajočo porabo premoga, pridemo do zaključka, da je premogovna industrija sušeca se veja na drevesu ameriškega gospodarstva.

Gospodarski izvedenci in premogovni baroni ne vidijo nobenega izhoda iz zagate, in ker ne morejo ničesar konkretnega predlagati, pravijo povsem enostavno, da je treba v tem oziru nekaj storiti.

Tisočeri brezposelni delavci jim niso mar. Gre jim le za to, kako bi zavrovali vire dobičkov, ki so bili nekoč tako obilni.

Amerika se preveč razburja vsled začasnih kriz. Dosti večjo važnost bi morala posvetiti vprašanju, kako bo zaposlila armado nezaposlenih, ki od dne do dne narasča.

Kapitalizem je dosegel svojo naravno mejo. Izkazal se je kot slabega gospodarja.

Mogoče bi znala država bolje gospodariti?

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

Dopisi.

S pota.

V dolžnost si štejem, da se prisrčno zahvalim vsem, ki so me obiskali v St. Marys Hospital, Duluth, Minn., kjer sem se mudil od 1. avgusta do 7. decembra ter prestal par operacij. Hvala tudi za mnogostevilna pisma in cvetlice.

Sedaj je vse prestano. Rojaki, verjemite mi, da ne bom nikdar pozabil vaše dobrote.

Po nasvetu zdravnikov bom ostal še nekaj časa v mrzli, toda zdravi Minnesoti.

Kakorhitro bom lahko kaj več pisal, bom objavil imena vseh onih, ki so me obiskali ali se na kak drug način spomnili name.

Za svoje okrevanje sem v prvi vrsti hvaležen večjemu zdravniku dr. Cenventry ter materinski oskrbi sestre Amelije, ki je v bolnišnici že trideset let.

Pozdravi!

Matija Pogorelec.

Girard, Ohio.

Blizamo se koncu tega leta. In tudi zima nam milo prizanaša, tako, da se vidi, da tudi narava občuti to krizo in prizanaša revnemu ljudstvu da ne zmrzne v teh slabih časih. Ker se nas Slovenec tiče v naši naselbini, se ne moremo pritožiti, ker smo vedno zaposleni, obenem pa tudi pomagamo revnim. Tukajšnji rojaki so že poslali do 150 bušljev krompirja pomožnem odboru in smo prejeli jako lepo pohvalo od odbora, ki se je izrazil, da ni nikdar kaj takega pričakoval od nas, da smo tako velikodušni narod.

*

Prva društvena glavna seja ta mesec je bila samostojnega dr. Slovenski bratje. Članstvo je izvolilo v odbor uradnike za leto 1932: Mike Bogovich, predsednik; John Dolčič, tajnik; John Anžiček, blagajnik; Karol Rogel, zapisničar. To društvo je eno najboljših v naselbini, in podpira člane v slučaju bolezni prav po bratsko. Za en dolar na mesec vplačila dobi vsak član ali članica en dolar in pol podpore na dan. Članstvo je že prejelo podpore lepe vsote od tega društva in je lahko hvaležno ustanoviteljem tega društva.

*

Sedaj pa še nekaj. Na izvanredni seji delničarjev Slov. Doma so delničarji sklenili, da se naša naselbina preseli na Silvestrov večer v našo Slovenijo, kjer je tekla naša zibelka. Kako se pa bo to zgodilo, sporočam cenjeni slovenski javnosti v Girardu in okolici, da nas obišče poznani naš rojak Mr. August Kolar, ki je znan, da obišče skoraj vsako leto našo rojstno domovino. Zato mu je tudi veliko znanega iz življenja naših rojakov v domovini. Mr. Kolar je tudi posejtil našo rodno grudo letošnje poletje in si je ob tej priliki tudi nabavil veliko slik iz naše divne Slovenije, da tako pokaže našemu narodu v tej novi domovini lepoto naših krajev. In to bo storil v našem Domu na Silvestrov večer ob 8. uri. To bo nekaj jako zanimivega. Koliko rojakov je, ki bi šli radi pogledat kraje v katerih so preživeli svoja mlada leta, pa jim ni mogoče. Zato imate sedaj priliko, da pridete pogledat slike ta večer, ker vam ne bo žal. Poleg slik bo Mr. Kolar tudi predaval in pojasnil pomen in zgodovino kraja.

Zato se s te prošenji starši, da pripelžete tudi svoje otroke s seboj.

KNJIGE

VODNIKOVE DRUŽBE

štiri krasne knjige stanejo s poštnino vred

\$1.35

"GLAS NARODA"
216 W. 18th St.
New York

SOVJETSKO POLJSKA POGAJANJA

Ako se Franciji posreči, ohraniti sedanjo finančno silo, ako ne zajame tudi nje vrtince gospodarske krize, ki gre skozi ves svet, potem je gotovo, da bo, oprta na svoje zlato in preizkušeno diplomacijo, dobila še tako težke diplomatske bitke v teh gospodarsko kritičnih časih. Sami smo bili priča, kako naglo se je v času dobrega pol leta razbil protifrancoski blok v Srednji Evropi in na Balkanu, ki se je snoval pod vplivom Italije in Anglije, kako se danes Nemčija, Anglija, Italija in celo Amerika skušajo opirati na Pariz. Sovjetski primer pa nam kaže, da premagava zlato in okviru črne gospodarske bede tudi najhujše ovire, ki mu jih stavi na nasproti različnih političnih in gospodarskih ideologij, političnih in gospodarskih sistemov. Seveda mora prej denarju utreti pot beda. Tudi ideje se morajo, četudi samo začasno, umakniti zlatu.

Najnovejša sovjetko pobudo, da bi se obnovila pogajanja s Poljsko, je namreč treba spraviti v ta okvir. Ruska ponudba ima torej stvarno podlago. Za njo ne stoji morda običajno boljševsko spletkarjenje proti zapadu ali proti kapitalističnim državam, temveč je resno mišljena, ker izvirja iz resnične potrebe Sovjetske Rusije. Boljševiki bi radi denarja od Francije. To vprašanje je danes zanje aktualno, vse druge načrte proti kapitalistični Evropi, proti "enotni fronti na zapadu", ki jo je po njihovem mnenju skušala postaviti prav Francija, prav lahko puste ob strani. Pripravljeni so tudi podpisati vse mogoče klavzule, kakor to, da bodo opustili komunistično propagando v kapitalističnih državah, s katerimi se pogajajo, samo da izposlušajo denar, da lahko plačajo zapadle menice, da naročijo za petletko potrebne stroje, da ublažijo propagando za boj, kot njihovega blaga, ki se je začela širiti posebno v Ameriki in Angliji v odgovor na njihov dumping.

Radi padea cen kmetijskih izdelkov in splošnega uboštva konzumentov ter radi propagande proti ruskemu blagu je v zadnjem času rusko zunanjo trgovino zadela huda kriza. Dotok deviz je čedalje manjši in to prav v času ko zapadejo visoka plačila za ruska naročila v inozemstvu iz prejšnjih let. Samo za naročila v Nemčiji zapade v najkrajšem času za pol milijarde mark ruskih menic in v Ameriki za 250 milijonov mark. Boljševiki zelo pospešujejo tujski promet, da bi dvignili takozvani nevidni izvoz in tuji morajo v Rusiji kupovati v "torgsinih" — posebnih luksuznih trgovinah za tuje — samo s tujim denarjem. Da bi dvignila izvoz, je sovjetska vlada dala komisarju za zunanjo trgovino in komisarju za prehrano prava diktatorska pooblastila: izdan je bil ukaz, da se mora kolikor koli skušati, zapleniti do skrajne možnosti blago, predvsem žito, ki bi bilo pripravno za

izvoz. Toda kolhozi se danes prav tako upirajo boljševiškim biričem, kakor so se prej kulaki. Ker ne more boljševiška vlada priti do deviz z dvigom izvoza, si skuša nabaviti v inozemstvu posojilo. V ta namen je potipala že v Nemčiji, Avstriji, Norveški in Angliji. Ko so se vsi ti poizkusi izjalovili, je vlada to poletje naročila pariškemu poslaniku Dovgalevskemu, naj stopi v pogajanja s Francijo in ji ponudi tudi politične koncesije v zameno za denar, oziroma za kreditiranje ruskih naročil francoskim tovarnarjem. Pariška pogajanja so se zavlekla tja do septembra. Razbila so se, ker ni bilo mogoče doseči sporazuma istočasno tudi med Rusijo in Poljsko. Iz najnovejših izjav trgovinskega ministra Rollina v poslanski zbornici je tudi razvidno, da vztrajajo Francozi še vedno pri zahtevi, da sovjetska Rusija prizna dolgove carske Rusije napram Franciji. Še nedavno je sovjetska vlada poslala v New York Bogdanova, da bi izposloval kredit 150 milijonov dolarjev. Poleg tega se Pjatakovi še danes pogaja v Berlinu za povzemanje jamstva nemške države za ruska naročila. Pogajanja se sumljivo zavlačujejo in ne bodo imela uspeha, ker postaja v zadnjem času tudi Nemčija nezaupljiva glede ruskega gospodarstva, a so na drugi strani tudi denarna sredstva Državne banke izčrpana; poleg tega Francija, na katero so danes Nemci navezani radi reparacij, skega vprašanja, vedno in vedno očita nemškimi bankirjem, da zalagajo Rusijo z denarjem, ki so jim ga posodile zapadne države.

Najnovejša pobuda sovjetske vlade, ki je pripravljena obnoviti pogajanja s Poljsko in seveda s Francijo, dokazuje, da so šli po vodi vsi poizkusi, da bi si Rusija nabavila potrebne kredite. Ni mogoče povsem izključiti, da skušajo boljševiki s to potezo vplivati na Nemčijo, da bi iz bojazni, da se Rusija ne nasloni na Poljsko in Francijo, popustila pri berlinskih pogajanjih. Iz poročila poljske poluradne agencije je razvidno, da se Poljska in Rusija zopet pogajata od oktobra, ko je Litvinov dal pobudo za nova pogajanja. Zdaj pa je nastal za Poljsko ngodnejši položaj, ker je Litvinov pristal na to, da se pogaja na podlagi poljskega predloga iz leta 1926. Poljaki so tedaj zahtevali, da mora Rusija skleniti pobudo o nenapadanju ne samo s Poljsko, temveč tudi z Romunijo in z baltičnimi državami. Poljska naj bi bila predstavnica tega bloka. Rusija je doslej stala vedno na stališču, da se lahko pogaja s posameznimi državami, ne pa z bloki. Verjetno je, da so tudi Poljaki v tem pogledu nekaj popustili in da se bodo zadovoljili s tem, da se Rusija sporazume istočasno tudi z Romunijo, ki je vezana z vojaško pogodbo s Poljsko. Šele zdaj je postalo jasno, zakaj se je nedavno mudil v Bukareštu Pilsudski.

Značilno je, da je Litvinov v razgovorih s poljskim poslanikom Patkom izrazil željo, naj bi bila tudi francoska vlada informirana o poteku pogajanj, in nima nič proti temu, da ostane poljska vlada mtd jogajajji stalno v stiku s Francijo. Po vsem tem je pač jasno, da so poljsko-ruska pogajanja predvsem priprava za sporazum med Moskvo in Parizom.

Vprašanje je seveda, da ali bodo pogajanja uspela. Dejstvo je, da se kažejo boljševiki čedalje bolj spravljive. Kakor rečeno, ima ta spravljivost izvor v težkem gospodarskem položaju v Rusiji; le v tem najdemo poleg tega tudi razlago za politično pomirjenje v sovjetski Rusiji in rusko strpnost v japonsko-kitajskem sporu. Zato ni mogoče izključiti možnosti vsaj delnega sporazuma med Rusijo in Poljsko kakor tudi med Rusijo in Francijo. Sporazum bi gotovo hudo zadel Nemčijo, ker bi zavaroval poljske meje napram Rusiji in ročil Poljsko večnega strahu, da bi jo lahko napadli od dveh strani hkratu.

Peter Zgaga

Časopisje poroča o 68-letnem stareu, ki se je te dni poročil. Za svoj o nevesto je opletal 44 let. Vedno je bila kaka zapreka, da se nista mogla vzeti. Štirinštrideset let — to je dolga doba. V štirinštridesetih letih bi se moral vsak zaljubljenec izpametovati.

*

Splošno se porokuje, da bodo pri prihodnjih volitvah suhači zmagali. (No, kar zmagajo naj. Toda sleherni mi bo menda pridil, ako rečem: tudi po volitvah ne bo treba nikomur od žejne umreti.)

*

V Chicagu je neki človek razstrelil svoje gledališče. V gledališču so se igrala njegova dela. Tako poštenih kritikov je le malo na svetu.

*

Gospa je poročila služkinji: — V soboto bi se imela vršiti pri nas velika prireditve. Dvajset sem jih povabila. Pa sem se skesala in res ne utegnem. Pojdi k vsakemu povabljenecu ter mu reci:

— Gostijo je bilo treba odgovoriti. V hiši so nenadoma vsi zboleli. Gospa mora sama kuhati.

In služkinja je šla ter je pomotoma razglasila:

— Gostijo je treba odgovoriti. Ker mora gospa sama kuhati, so v hiši nenadoma vsi zboleli.

*

Zakon in ljubezen sta se srečala.

— Žal mi je, da te tako poredkoma vidim, — je rekel zakon.

— Kako naj bi se videla, kako naj bi se srečala, — je odvrnila ljubezen. — Kadar sklepaš svoje zveze, mene nikdar ne povabiš.

*

— Od samih skrbi sem že ves plešast in siv! — je vzkliskal rojak.

— Jaz sem pa že sploh izgubil glavo!

*

Dve postarni devici sta se vozili v železniškem vozu. Postarni sta bili in ne posebno lepi, pa sta neprestano hrepeneli po življenju in ljubezni, katere nista užili še prav nič na svetu.

Njima nasproti je sedel lep mož, vaje vsega, posebno ljubezni in življenja ter vsega naveličan, posebno pa priletnih devic.

Kar oči sta ga požirali, tako sta hrepeneli po njem. Da ubije dolgeas in vožnjo skrajša, je začel obema dvoriti. Obema enako. Pripovedoval juna je o poletnih večerih, o tihih sapicah, o slaveh in škrajnih ter neutrujenem hrepenenju. Njegove besede so bile balzam obema prekipeljavima dušama.

Vožnja se je blizala koncu. Še kratek tunel pred zadnjo postajo.

Kavalir je svojo roko dvakrat zaporedoma emokaje poljubil.

Obe sta razločno slišali poljub in se spogledali, ko je vlak privozil iz tunela.

— Eno gospodičen me je v temi dvakrat poljubila. Ne vem katera. Rečem pa, da sta bila to najslajša poljuba, kar sem jih dobil v življenju.

Od tega je že več let. Devici se pa še vedno sovražita.

Tisočkrat sta si prisegli, da se nista dotaknili gospoda v vozu, toda edin odgovor na vse prisege se je glasil: — Nesramna lažnjivka!

Resnico govorita reči, pa ju hoče navzlic temu uničiti črv ljubosti.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ZGODBA IZ VOJNE

Bilo je v tistih časih svetovne morije, ki se jih človek spominja kot nekaj davno preštetega. Reška dolina je bila raledje sošne fronte — taborišče črt, ki so odhajale, da se nikoli več ne vrnejo in onih, ki so prihajali v znamenju raztrganih, okrvavljenih udov. Neskončno dolge vrste det so se kakor kolone izgubljale ali cigani vlekli po cestah, pa so se vozovi ugrezali v blato do polovice, ječali in škripali, kot bi peljali s seboj breme zla.

Po vrtilih je težala vojaška živina, crkavala od gladi, nesnaga in mokrote. Krave, ki so jih vsako noč zamele prve slane, so žalostno bulile v meglo zastirto jesensko jutro. Bulile so s svojimi velikimi, skoraj otroškimi očmi, skušale vstati, strahotno in pretresujoče mukale — ter poginjale. Konji, ki so bili odpornejši, so ponosno dirjali po poljih, da so jih vojaki drugi dan lovili in vabili v taborišče smrti in pogina.

Vojaki so dan za dnem odhajali na fronto. Starejši — črnovojniki — so se pred odhodom blazno upijali, da so udušili v sebi misel na dom, ženo in otroke. Mlajši so z vaskimi dekleti plesali svoj poslednji ples, ali pa so v grozi strmeli v nč topotajočega jesenskega dežja in peli:

— Če prideš kdaj pogledat, kje v polju grob je moj, kjer rožmarin poganja, tam spava fantič tvoj!

Vse življenje je potekalo pod težo brezupnosti, kakor bi tisto stanje trajalo od vekomaj in kakor da mu nikoli ne bo konca.

Nastanjeni so bili vsepovod: po hlah, skednjih, lopah, senicah, pod šotri na mokrih in zapuščenih vrtovih, celo po šolah, le ženskemu samostanu so nekaj časa prizanašali. Pa ne dolgo.

Nekega dne je sestra Andreja naznanila v šoli, da bodo spremeniili pč samostanskih prostorov v bolnico. Sobe, kjer je nemalo prej odmevalo debljanje otrok, so se spremenile v čakalnice smrti. Ob cerkvi Sv. Duha so jih zagrebali, da je mali zvin nepre-

stano klenkal, a dež je rosil, rosil v odprte grobove, na črno prst, ki jo je usmiljena roka tovariša zmetala na surovo krsto. Imena na križih — to je bilo vse, kar je ostalo...

Šolske sestre so podarjale gojenkam majhne, umetno kvakcane koške in košarice, da so nosile ranjencem darila: sadje, rezerje, suhe češnje — kar so jim pač dali starši.

V sobi št. 13 je bival mlad Poljak, ki je bil že skoraj okreval in se je že sprehajal na prostem. Tisti dan je bil prejel z doma pismo svoje zaročenke. Pisala mu je, da je njegova mati zbolela na smrt in kako jim je sploh hudo.

Ce je že toliko okreval, je pisala, naj prosí za dopust in ona ga bo prišla sama iskat v Trnovo, da mu bo v pomoč na potovanju.

Vojaka je silno prevzelo hrepenenje, videti mater, zaročenko, rodno zemljo, biti vsaj en dan med svojimi. Prosil je štabnega stotnika, vodjo bolnice, za mesec dni dopusta. Zdravnik pa je dejal: — Česa ti manjka? Mar nisi na top-lem? Le pojdi! Čez 14 dni boš že cel in zdrav, pa na ščola!

Sestra Andreja, ki ji je bil vojak izročen v oskrbo, je preblede-la, ko je slišala zdravnikov odgo-vor in ujela njegov bolestni po-gled. Zdravnik je ponovil: — Da-nes so doma le otroci in ženske, vsi drugi žrtvujejo svoje življenje za domovino, tebi pa se hoče božanja in milobe!

To je dejal in odšel. — Sestra Andreja, — je šepetal vojak, — jaz ne pojdem na fronto. Sestra An-dreja, še enkrat bi rad videl ma-ter. Sestra, jaz bom umrl! In solze so mu vrele kot potoki po licih.

Nuna je polskala zdravnika, ga skrivaj prosila naj dovoli vojaku dopust, on po ji je dejal: — Tega ne trpim, da bi jim dajali potu-ho. Molčite, sicer vas naznamim preanici.

Drugo jutro je nesla vojaku šte-vilke 13 kot ponavlad kavo — rja-vo vodo. A glej: njega ni bilo ni-kjer! Povedala je to zdravniku, a ta: — Ušel je. Če ga dobe, bo vi-sel, ali pa ga ustrelijo, kakor ubež-nika.

Nekaj časa so po bolnici o tem pošepetavali, kmalu pa je bilo po-zabljeno in je šlo življenje svojo staro pot dalje. Zvonovi samostan-ske kapele so turobno pozvnanjali... Nune so strgle, plele košarice, na izginolega vojaka ni mislil nihče več. Le sestra Andreja je obhaja-la čudna, zla slutnja. Ni mogla po-zabiti njegovih zadnjih besed: —

Umrl bom, sestra! In v tistih je-senskih nočeh se je sestra Andreja razjokala do bolečine. V sobo šte-vilka 13 pa je prišel drugi ranje-nec.

Nekega dne je samostanska dekla Gabrijela črpala iz vodnjaka na vrtu vodo. Naenkrat je zadel z vedrom ob nekaj trdega. Sklonila se je in groza jo je obšla: Na površju je plaval nabrekli in ska-ženo človeško truplo v vojaški obleki. Zavpila je in jela klicati na pomoč. Pritekli so bolničarji in sestre, potegnili truplo iz vode in spoznali v njem Poljaka, ki je za-man prosil dopusta. — Vodo nam je pokvaril! — je dejal zdravnik, a sestra Andreja se je v svoji celici tuho razjokala. Danes blodi v tem-nih jesenskih nočeh po vrtu sen-ca... Videla jo je sestra Andreja, ko je v neki noči slonela ob oknu in premišljevala o grozi, ki ji je ime življenje, ki je nekaterim zno-sno, drugim hudo, tretje pa peha samo v objem strašne smrti.

DOBER ODGOVOR

Bernard Shaw se je povrnil iz Moskve kot navdušen prijatelj boljševikov. Po številnih nastopih pred angleško javnostjo je zadnjič nalašč stopil pred zvočnik, da bi pridobil za sovjetske Ameriko. — Svetoval je Zedinjenim državam dobesedno, da bi "strgali in zagnali na smetišče" njih ustavo ter jo nadomestili s sovjetskimi ustrojem. Samo na ta način bi Amerika lahko dokazala, da ima več življenjskih moči kakor "onemogla Evropa". Toda Shaw je žel manj uspeha kakor p. Edmond Walsh, namestnik prezidenta Georgetowne univerze, ki je odločno zavrnil komunističnega apostola. P. Walsh, avtor temeljitih knjig o Rusiji, jo pozna neprimerno bolje kakor Bernard Shaw. Kot zaupnik sv. stolice in član ameriškega odbora za stradaljoče je dolgo bival v sovjetski Rusiji in imel priliko ogledati dejansko stanje. Očita zdaj Shawu nevednost in lahkomišelnost širjenje neresničnih podatkov. Izjava dobesedno: — Kako si upa priporočati ameriški ljudstvu sovjetsko državnost, ki je preživel na Ruskem samo deset dni, ne razume niti besede rusko in ni videl niti česar razen nalašč predvajanih Potjomkinovih v a s i? Amerikanci preveč spoštujejo svojo demokratsko državnost, da bi jo brez pomi-slekov nadomestili s sovjetskimi razmerami samo na ljubo "prive-ligiranemu sleparju, ki onecastuje ugled britskih književnikov".

DOLENJSKI ČARUGA ZOPET na DELU

Dobro je še vsem Dolenjem v spomnu roparsko delovanje zna-nega roparja Janeza Jeketa, ki je bilo takšno, da je ljudstvo temu strahovalcu Dolenjske vzdelo pri-mek "dolenjski Čaruga". Jeke si-cer ni moril in mlal ljudi, pač pa je bil prav tako drzen in nasilen ro-par, pred katerim ni bilo nič var-no, kar si je Jeke nameraval pri-svojiti. Orožniki so imeli ogromno dela, preden so ga mogli po dolgem iskanju in zasledovanju prijeti. Je-ke je na Dolenjskem tako rekoč ob-novil roparsko romantiko in si je ljudstvo pripovedovalo o njem vse mogoče.

Jeke je sedaj star 28 let in je do-ma iz vasi Podulce v občini Raki pri Krškem. Je pa pravi orjak, močan kot medved in težak nad 100 kg. Z brutalno silo, s svojo predrznostjo in s tem, da se je vedno pojavil po-vsem nepričakovano in nenadno, je Jeke ustrahoval vsakogar in se mu nihče ni mogel postaviti v bran. — Oblasti so bile dolgo časa mnenja, da je Jeke izvršil tudi zadnje ro-parske napade na kočevsko poštno ambulanco na železnici, dokler se ni izkazalo, da je napade izvršil Kle-menčič.

Jeke je presedel več let v maribor-ski kaznilnici, odkoder je bil pred kratkim izpuščen. Kazniznica pa ga ni prav nič popoblašala, čeprav pravi-jo, da se je v zaporih dostojno ob-našal. Komaj je bil Jeke na pro-

stem, je že zasnoval nove zločine. To po: pa se ni oprijel ropov, tem-več se je vrgel na vlome. Skupno z nekim 21 letnim rojakom Emilom sta napravila ekspedicijo v Zagreb, kjer sta izvršila več skrajno drznih velikih vlomov. Še predno pa ju je mogla zagrebška policija prijeti, sta jo oba vlomilca že popihala z vročih zagrebških tal. Sedaj so orožniki na Dolenjskem zopet alarmirani, alar-mirane so tudi vse večje policije v državi, naj pazijo na ta dva vlomilca in ju primejo. Orožniki vedo, da ima Jeke na desnem licu veliko znamenje od opeklina in ga bodo procesu postopalo. Zadeva pride pred parlament in ni izključeno, da se bo pod pritiskom posteneja javnega mnenja moral proces po-novno vršiti pod drugačnimi okol-nostmi.

lahko spoznali. Emil je sicer malo mlajši od Jeketa, vendar pa še ve-dno precej visok.

Ni izključeno, da bosta oba zlo-činca sedaj zopet ropala po Dolenj-skem in drugje. Orožniki pa bodo imeli zopet dovolj truda, predno ju bodo spravili ponovno v zapore.

SERUM PROTI OTROČJI PARALIZI

SAN FRANCISCO, Cal., 18. decembra. — S parknikom "Ma-kura" sta dospeli danes iz Av-stralije dve cevki seruma proti otročji paralizi. Serum je bil od-poslan z aeroplanom Rockefeller-jevemu Institutu v New Yorku. Izdelal ga je avstralski zdravnik Sir Charles Clubbe.

PADANJE ŠTEVILA ROJSTEV V NEMČIJI

Nemški notranji minister je pred-ložil Reichstagu posebno spomeni-co o zdravstvenem stanju nemške-ga naroda. Spomenica vsebuje po-datke o številu prebivalstva, bo-

leznih, smrtnih slučajih, rojstvih in drugo. V začetku letošnjega leta je imela Nemčija brez saarskega o-zemlja približno 64 milijonov 480 tisoč prebivalcev. Od teh odpade na ljudi stare do 14 let 25.7 odstotkov, od 15 do 24 let 20.3 odstotkov, od 25 do 44 let 29 odstotkov, od 45 do 64 let 19.2 odstotkov in na sta-rejše 5.8 odstotkov.

NASI V AMERIKI

V Clevelandu je umrla dobro poznana rojakinja Johana Stra-zišar, rojena Gornik, stara 42 let. V Ameriki je bivala 23 let. Doma je bila iz vasi Kot pri No-vi Stifiti, pri Ribnici. Zapušča so-proga, enega sina in brata.

— V nedeljo zvečer sta se pri-peljala pred koafekcijsko trgovi-no rojakinje Mrs. Frances Mihe-lich v Clevelandu dva roparja. Zauhtevala sa denar od Mrs. Mi-helich, ki ima trgovino na 1170 E. 74th St. Iz registra sta vzela \$66.00, in \$10.00 pa Henry Stau-doharju, 1196 E. 74th St., ki se je tedaj nahajal v trgovini. Med ro-pom je prišla v prostore tudi 10-letna Mary Čukanje, kateri so lo-povi vzeli \$1.00. Dva roparja sta bila med ropem v avtomobilu. Neki fantek je opazil licenčno številko roparskega avtomobila in naznanil policiji, ki je kmalu potem prišla tri roparje, dočim četrtega še iščejo.

— Mr. Anton Bobek v Cleve-landu je od svoje poškodbe z dne 25. novembra, toliko okreval, da se bo lahko podal zopet v svoj ur-rad, kjer ga prijatelji in znanci lahko dobijo. — Pod spretnim zdravniškim nadzorstvom se je Tone prav dobro pozdravil.

ARETIRANI BANKIR

Velikim poneverbam bankirjev v Berlinu, kjer je v kratkem času mo-ralo prenehati poslovati več velikih bank, sledijo slični dogodki v Pari-zu. Tam so še pravčasno aretirali znanega bankirja in voditelja kolo-nijalne banke Georgesa Fromenta. S svojimi mahinacijami je zapravil nad 90 milijonov frankov. Denar je večinoma last malih vlagateljev, ki bodo tako prišli ob svoje krvavo zaslužene denarje.

Ko se bližamo koncu leta, opa-žamo vsepovsod božično razpolože-nje. To posebno opazi tisti, ki opa-žuje ljudsko množico, katere v tem letnem času poseča trgovino.

Božič je naš največji praznik. Vsako leto se pojavijo vprašanja glede darov in človek stoji pred problemom: Kaj naj dam svojim prijateljem, ki jim bo gotovo uga-jalo, kar je koristno, pa ni predra-go? Na to vprašanje odgovore iz-delovalci Lucky Strike Cigaret. Iz-delali so namreč poseben božični ovov, v katerem je zavita oblač-na škatlca Lucky Strike.

Ta ovov, ki je prava slika božič-ne časa, je umetniški in prakti-čen. V bogatih, toplih barvah se čudovito prilaga običajnim božič-nim okrasom. Poleg tega so Lucky

Strike cigarete zaščitene z lepen-kasto škatljo, da jih je mogoče po-slati po pošti prijateljem.

Novi Cellophanski ovov z izreza-nim tabom, v katerega so že nekaj časa zavite Lucky Strike cigarete, jih ohranja sveže kot da bi prišle iz tovarne.

Oni, ki hočejo poslati darove ve-likemu številu prijateljev, bodo po-sebno cenili letošnji božični zavoj, ki vsebuje 200 Lucky Strike ciga-ret. Z nakupom ne bodo namreč izgubili nobenega časa, izognili se bodo množici v trgovinah in s tem, da pošljejo svojim prijateljem Lucky Strike za božično darilo, ve-do, da je njihov dar praktičen in koristen.

Pri izdelovanju Lucky Strike ci-garet se uporabi vse, da se izde-

lajo najboljše cigarete. Poslužuje-jo se najboljšega izbranega toba-ka, nato pa potom praženja izlo-čijo gotove škodljive dražlice, ki so že po naravi v vsakem tobaknem listu. To se vrši z uporabo ultra-violetnih žarkov, in vaše grlo je za-ščiteno proti kašlju in dražljajem.

Nadaljno zaščito nudi Cellophan-ski ovov s tabom, ki ga je mogoče lahko odpreti s tem, da se za en konec drži, za drugi konec se pa potegne.

Posebni božični zavoji so napro-daj v trgovinah, tako da lahko hit-ro reši vprašanje darov sleherni, ki hoče darovati prijateljem Luck-ies za Božič.

Potem lahko zares voščite prija-teljem "Vesele 'Lucky' božične praznike". (Advertisement)

OZDRAVI BOLEZNI NOG

"Mlečne noge", Phlebitis, Krčne žile VARTEX METODA je nov način za zdravljenje bolezni nog, turfov, prišlica, ispuščajev; iz-plahne otekle n.o.g., Phlebitis, zaustavi tr-pelje, neugodnost in bolečine, vsojod krčnih žil, brez izgube časa za delo ali zabavo. Ni tre-ba ležati hoditi, in de-late, dočim se noga ce-li. VARTEX METODA je poslana s sigurno ga-rancijo vrnenja denarja. Pošljite ku-pon in plačate poštnjaro \$1.00 in par centov za poštnino. Če prilo-žite naročilu denar, bomo mi pla-čali poštnino. Če vas noge bole, po-skusite brez riska novo znane-stvo m.bodo za bolezni nog, ki je pomagala tisočim. Če niste za-do-voljni, vam bo takoj vrnjen dolar. Pošljite dolar danes in izkoristite to lepo priliko, ki je dostopna vsaki listnici. Nikdar ne bo hujše kosa-li.

— KUPON —
DA VARTEX COMPANY,
190 No. State St. Chicago, Ill.
Pošljite mi za \$1.00 lonček VARTEX
METODE. Prilagam dolar.
(Če naj se pošlje C.O.D., označite
tudi)
Ime
Naslov
Mesto
Država

Ime
Naslov
Mesto
Država

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po mož-nosti čimprej obnove. — Uprava "G. N."

Koledar za l. 1932...

VSEBUJE poleg spisov dveh naših najboljših opazovalcev—Marka Rupnik in Franka Troha — dosti čtiva za ljubitelje povesti; tudi več zanimivih člankov, tehničnih razprav in drugih zanimivosti. Bogato je ilustriranih več člankov s slikami, ki bodo vsakega zanimali.

Cena 50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York, N. Y.

POSEBNE CENE ZA OPERO ZA ČITATELJE TEGA LISTA

Vedoč, da bi naši čitatelji goto-vo radi slišali kako priljubljeno o-pero, smo se pogodili z New York Opera Comique glede posebnih cen, ki jih dobe naši čitatelji, ako se abonirajo za šest oper v seziji 1931-1932.

REPERTOAR za 1931-1932
Od 11. do 16. januarja:
Parisian Life Offenbach
Od 8. do 13. februarja:
The Chocolate Soldier Oscar Strauss
Od 7. do 12. marca:
Mireille Gounod
Od 4. do 9. aprila:
The Bat Johann Strauss
Posebna cena za šest oper.
THE HECKSHER THEATRE
104. cesta in 5. Ave
New York

\$15.00 orchestra subscription za \$12.
\$12.00 orchestra subscription za \$9.
\$ 9.00 balcony subscription za \$7.50
\$ 6.50 balcony subscription za \$6.
\$ 5.00 balcony subscription za \$4.50

Rezervirane seže lahko naročite po pošti, ali pa pokažite to nazna-nilo pri blagajni New York Opera Comique, 113 West 25 Street, New York, soba 1004. Telephone: Circle 7-2281.

Vsakourstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN.

Pomladni Sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

38

(Nadaljevanje.)

— Vse to si zavozila; za otroka se nisi nikdar brigala. Bil ti je samo v breme, zapreka v tvojem nebrzdanem življenju. Nikdar ne mislim na ločitev zakona! — Splah pa bil bil tvoj vpliv nanj škodljiv. Še mnogo bolj kot dosedaj bom strogo pazil na to, da bo po moji volji vzgojen in prosim te, da ne boš nikdar nasprotovala mojim odločitvam, kar bo prav tudi za tebe, Gabrijela. Obljubim ti pa tudi, da ne bom nikdar poskušal na otroka uplivati, da bi mu odvzel njegovo otroško ljubezen do tebe — ravno nasprotno, svojo mater naj ljubi in ne sme nikdar vedeti za prepad med nama.

Tako, zdaj veš, kako stojiva. V ostalem pa prepustim tebi, da urediš svoje življenje, kakor hočeš. To mene nič več ne briga. Samo eno stvar premisli: ako boš skušala vreči na moje ime le en sam madež, bom postopal s teboj brez usmiljenja. Potem se ne bom niti strašil ločitve od tebe. Tega nikdar ne pozabi! Glej tedaj samo, da v svojih napadih jeze ne boš šla predaleč. Ostani proč od Mešnika! To želim in ti zapovedujem celo. Ako se bo temu čutil, mu povej pravi vzrok. Ž njim ne maram imeti nobenega opravka; če pa treba, pa se mu vedno postavim nasproti.

Visoko vzravnani stoji Wolf pred Gabrijelo. Iz njegovih oči je sijal mrzel izraz in na njegovem obrazu posnosa in obenem zaničevalna poteza, ko je gledal na svojo ženo, ki je molče in omamljena slonela na mizi. Zaničevalni posmeh ji je že davno izginil iz njenega obraza. Vgrizne se na ustnice, da si ji krvavele. Njene oči so se zmedeno obračale na visoko možovo postavo; niso pa mogle srečati njegovega pogleda.

Nervozno vleče žepke svoje obleke; hotela je odgovoriti, toda ni imela poguma. Tega ni pričakovala in tudi ne želela. Takega svojega moža še ni nikdar videla. Vedno je bil tako miren in potrpežljiv, skoro truden, zdaj pa je bil strašen v svoj jezi. Prej se je vedno lahko igrala z njim — toda preveč napeta struna počni. In tukaj je šla mnogo predaleč, do konca. Morala se je podati, ako ni hotela, da bo vse izgubljeno. Tedaj pa ji udari na uho mrzli in resni glas njenega moža:

— Pozno je že, Gabrijela. Tudi si nimam ničesar več povedati, — s tem se obrne od nje.

Tedaj pa se dvigne Gabrijela, stopi korak proti možu in pravi se tresočim glasom:

— Razumem te; tako omejena nisem, da ne bi razumela tvojega migljaja, da naj grem. Tako krivičen si proti meni in očitke bi mogla —

— Nehaj, Gabrijela, nobenih očitaj in obtožb ne dovolim več. Zdaj veš moj sklep! Ne morem ga izpremeniti! Pred svetom si moja žena; in svetu ni treba, da ve za najin nesporazum.

— O, ti si grozen, Wolf; toda to je lahko proti ženi, katere ne ljubim in bi se je rad rešil. Tu nikdo ne vpraša po njenem sreću —

— Ako bi žena, katero bi v resnici ljubil, pokazala tako mišljenje kot ti, ne bi niti za trenutek delal drugače, — pravi odločno in dostavi tiho kot sam za sebe: — Samo, da mogoče ne bi nikdar tega pozabila.

Videla je njegove resne, mrzle, jezene poteze na njegovem obrazu in poskušala je zadnje, da bi omajala njegovo neizprosno odločnost. Proseče dvigne svoje bele roke nasproti in reče:

— Wolf, Wolf, oprosti mi. Norela sem vled ljubosumnosti. Saj si vendar tako plemenit. Samo sedaj, samo enkrat mi oprosti, in nikdar ne boš več imel vzroka pritoževati se nad menoj.

Bilo je pregrešno, kako jo je hotel kaznovati za njeno prenačlenost. Saj ni mogla živeti brez njega in tudi ni hotela. Zato se je odločila za to prošnjo za odpustanje in prvič v svojem življenju.

Toda Wolf zmaje z glavo in ni hotel gledati njenih izteguje-nih rok.

— Ne, ne morem; preveč si me žalila! Pojdi in pusti me samega. Nikdar pa ne pozabi, kar sem ti rekel! — In s tem se obrne od nje.

Od prevelike bolesti je bila bleda kot zid. Trese se, ko reče hri-pavo:

— Da, grem; obvarovati te hočem svojega pogleda. Posledice tvoje okrutosti bodo padle na tebe!

Gabrijela zgrabi vlečko svoje nočne obleke in zbeži kot pre-ganjana iz sobe.

Wolf poravnava zmedeno sliko Marije, ki jo je že prej pobral s tal. Žalostno pogleda na sladki njen obraz, nato pa nenadoma za-krrije obraz z rokami in glasno zahteti. Teško pade njegova posta-va na stol, kot bi ga zvijali krči.

To noč ni legel v posteljo.

III.

Naslednjega jutra je šel Wolf ob desetih z doma. Na njegove-m obrazu je vsakdo lahko opazil sledove prečute noči. Izgledal je bled in bolan. Njegove temne, velike oči so ticalo globoko v o-česnih votlinah in tudi utrujen je bil njegov korak. Tako razbur-jenje, kakršnega je prinesel prejšnji večer, je bil tudi za tako močno in zdravo osebo preveč.

Pri zajtrku ga je čakala njegova žena. Pozdravil jo je spošt-ljivo, toda nobene druge besede ni izgovoril z njo, in ravno tako uljudno se je pozneje poslovil od nje. Za zastorom je skrivaj gledala za njim, ko je odhajal. Drugače ji je vedno pomagal zad-nji pozdrav, kadar je stala ob oknu, danes pa je šel dalje, ne da bi se obrnil.

Mislil je tedaj resno s svojim sklepom, da mu bo žena toliko mar, kot prazen zrak. Tiha togotu se je prime, kajti niti zajtrka, ki mu ga je pripravila, se ni dotaknil.

Njene služkinje so oni dan mnogo trpele pred njo. Nobena ji ni mogla narediti prav. Hišnji je takoj vrgla v glavo krožnik, da je takoj zbežala v kuhinjo h kuharici in ji povedala:

— Nič več ne ostanem tukaj; to je preveč! Milostljiva je na-ravnost ponorela. Sinoči, ko je gost odšel, sta se še pošteno prepi-rala in gospod stotnik je spal v svoji sobi. Čudim se tudi, kako more prenašati njene sitnosti. Zdaj pa se je enkrat postavil proti njej. Pa je tako dober mož!

Nejevoljno hodi Gabrijela iz ene sobe v drugo, ko pride do moževe sobe, ko nevidna sila vleče k njegovi pisalni mizi. Nade-jala se je, da bo mogoče našla kaj obtežljivega za moža in s takim dokazom v rokah mu bo mogoče poplačati ponižanje prejšnjega več-er. Vsa njena notranjost se je razljudila pri misli na to, O, zares,

to uro mu je hotela pošteno poplačati. Priložnost mora priti prej ali slej!

Vsi predali pisalne mize so bili zaprti. Listine na mizi so ime-le pripombe znanstvenega značaja. Gabrijela ničesar ne najde. Na vsak način pa je hotela biti na jasnem, kako daleč je bilo njegovo razmerje do Marije Winterjeve. Kdo ve, ako si nista dopisovala. Mogoče je dekle celo v mesu.

Odločna poteza se raztegne preko njenih ustnic. Vzame sve-ženj svojih ključev ter posluša odpreti. Eden odpre. Potegne pre-dal in preiskuje vsebino. Pa ne najde ničesar važnega. Poskusiti mora naprej. V drugem predalu je bil zavitek pisem. Naglo seže po njem. Pa bila so samo pisma, katera mu je sama pisala v času za-roke. Vendar jih je ohranil!

Hotela pa je imeti pisma Marije Winterjeve. Prav gotovo sta si dopisovala. Gabrijela išče dalje in končno najde, kar je tako želela. Z zmagoslavnim nasmehom drži zavitek pisem, ki so bila povezana z rdečim trakom. Bila so res pisma Marije Winterjeve. Jasen je tedaj bil dokaz za njegovo nezvestobo. V svoji naglici je pozabila pogledati, kdaj so bila pisma pisana. V predalu je še le-zalo nekaj zvenelih cvetlic, kakor tudi nekaj slik Marije. Na vr-hu je bila slika, katero je prejšnji večer zmečkala.

(Dalje prihodnjik.)

MLADINA ZAHTEVA RAZ-
OROŽITEV

Mednarodno univerzitetno druš-vo za Ligo narodov je imelo na Sorbonni mednarodni dijaški kon-gres. Profesor za pravne nauke na pariški univerzi Cassin, tajnik ak-cijskega komiteja Zveze narodov Longe, tajnik francosko-nemškega komiteja dr. Kirchof in glavni taj-nik mednarodnega univerzitetnega društva za Zvezo narodov Dubny, so imeli velike govore v vprašanju razorožitve. Zlasti govor angleškega državnega podtajnika Noel Becker-ja, ki je poudarjal princip popolne enakosti pri razoroževanju, je žl veliko odobravanje. Po njegovem mnenju, bi se vojni izdatki lahko znižali za najmanj 25%, da se pre-pove graditev večjih vojskih ladij in podmornic. V debati je sodelo-valo tudi veliko število dijakov.

NAZNANJAM ROJAKOM
da sem zopet začel pošiljati domače
Šunke, Plečeta, Klobase

po 50 CENTOV FUNT
Poštno plačam jaz sam. — Obenem vam želim vsebo štiri praznike in srečno Novo leto.
ZASTONJ KRASI STENSKI KOLEDAR
Se pripravlja za obilo naročil
JOHN BAUER
Prejšnji naslov: 3636 ST. CLAIR AVE
Sedanji naslov: 1531 EAST 41 STREET,
CLEVELAND, OHIO

UMOR STAREGA DUHOV-
NIKA

Strašen zločin se je pred tremi dnevi zgodil v mestu Melk ob Do-navi.

V Melku se nahaja znameniti benediktinski samostan, ki slovi po svojih zaslugah za znanost in pro-sveto.

V samostanu je našel na svoja stara leta zavetišče p. Ignacij Kathrein, star 68 let. Živel je dolga leta v Franciji, kjer je bil dolgo vzgojitelj v bogati plemiški rodli-ni. Pred tremi leti je prišel v sa-mostan in za svoje delovanje kot vzgojitelj prejel od francoskih plemičev 180 šilingov mesečne pod-pore. Kmalu po svojem prihodu v samostansko tišino je p. Ignacij tako težko obolel, da ni mogel več zapustiti postelje. Z vsi ljubezni-jo in požrtvovalnostjo so ga nego-vale sestre. Krvoločni razbojnik je imel lahko delo z boleznim starč-kan. Z brisačo ga je zadavil in nato odnesel vse, kar je imelo ko-ličkak vrednosti.

Naročite se na "Glas Naroda" —
največji slovenski dnevnik v Zdra-
vni državi.

FRANCOSKO-BELGIJSKA CA-
RINSKA UNIJA PROTI
ANGLIJI.

Kako zelo so angleške zaščitne carine prizadete francosko indu-strijo, priča najbolje dejstvo, da so mehanične tkalnice v Lyonu in tamošnja industrija svile pri-siljene do skrajnosti omejiti svo-je obratovanje. V času od 18. de-cembra do 5. januarja, bodo vse tovarne ustavile delo tako, da bo nad 18 tisoč delavcev baš za praznike brez kruha in zaslužka. Tudi belgijska industrija je hu-do prizadeta. Zaradi tega se je s strani večje skupine belgijskih poslancev pokrenila akcija za u-stanovitev francosko-belgijske carinske unije. V kratkem se bo vršila sestanek med francoskimi in belgijskimi politikami ter zastop-niki gospodarskih krogov, na ka-terem bodo podrobneje razprav-ljali o tem načrtu. Pri tem po-udarjajo, da za ustanovitev take carinske unije s strani Lige na-rodov ne more biti nikakih ovir, ker ta unija nima nikakega po-litičnega ozadja, marveč gre zgolj za gospodarsko politiko.

PONESREČEN STARČEK

Murska Sobota, 23. nov.
Gostilničar, 66 letni Čačinović Emerik in sin sta se peljala z vožm v Mačkovec, da bi pogledala svoje lovišče. Ko sta prispela v Dankovce, ju je zadela nesreča. Ropot voza je izvalil na cesto pri neki hiši psa. Ko je konj prispel do vrat dotič-ne hiše, se je pes z vsi silo zagnal proti vozu in je začel lajati. Konj se je splašil, poskočil in se za-gnal proti občestnemu jarku. Radi velikega sunka je voz zdrčal na stran in se je prevrnil. Mož v na-glici nista imela časa, da bi skoči-la z voza. Oba sta tebešla na tla in sicer tako, da je sin padel na četa. Sin se je s težavo dvignil, oče pa ni mogel vstati, marveč je bolešno ječal. V nogi je čutil sil-ne bolečine. Mož sta kmalu ugo-tovila, da je noga strta. Starca so naložili na voz in ga prepeljali do-mov.

Starca je že tudi pred leti zadela podobna nesreča. Tudi takrat si je zlomil isto nogo in skoraj na istem mestu.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA

v platno vez. 30
v fino usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180
v najfinejšo usnje trda vez. 180

SKREBI ZA DUŠO

v platno vez. 30
v fino usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180

RAJSKI GLASOVI

v platno vez. 30
v usnje vez. 120
v fino usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez. 30
v usnje vez. 120
v fino usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180
vez. 150
v bel celluloid vez. 120

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno 1
v najfinejšo usnje vez. 150
v najfinejšo usnje trda vez. 180

MARIJA VARHINJA

fino vez. 120
v fino usnje 150
v najfinejšo usnje trda vez. 160

Hrvatski molitveniki:

Učena jstareosti, fina vez. 1
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. 150
najfinejša vez. 180

Zvončice nebeski, v platno 80
fina vez. 1

Vienae, najfinejša vez. 160

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 30
v belo kost vezano 110
Come Unto Me 30
fino vezano 35

Key of Heaven:
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinejšo usnje vezano 120
(ZA ODRASLE)

Key of Heaven:

v celod vezano 120
v celod najfinejši vez. 150
v fino usnje vezano 150

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano 130

Ave Maria:

v fino usnje vezano 140

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 2
Angleško-slov. in slov. angl. slovar 90
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5

Angelska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10

Boj nalezljivim boleznim 75

Cerkniško jezero 120

Domači živnozdravniki broširano 125

Domači zdravnik po Knapiu:
broširano 125
trdo vez. 150

Govedorjca 150

Hitri računar 75

Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 150
2. zvezek 1-2 snopč 180

Kletarstvo (Skalický) 2

Kratka srbska gramatika 30

Kratka zgodovina Slovencev. Hr-vatov in Srbov 30

Kako se postane državljani Z. D. 25

Kako se postane ameriški državljani 15

Knjiga o dostojnem vedenju 50

Kat. Katekizem 60

Kubična Računica 75

Liberalizem 50

Ljubavna in snubilna pisma 35

Materija in energija 125

Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75

Mladenčev, 1. zv. 50
II. zv. 50
(Oba skupaj 94 centov)

Mlekarstvo 1

Nemško-angleški tolmáč 140

Najboljša slov. kuharica, 608 str.
lepo vez. (Kallussek) 5

Nemščina brez učitelja:
1. del 30
2. del 30

Nemško-slovenski slovar 225

Največji spisevnik ljubavnih in drugih pisem 75

Ojačen beton 30

Obrina knjigovodstva 250

Poročnikarstvo, trdo vez. 150

Prva hitaka 75

Pravila za oliko 65

Prirokovanja perila po životni meri s vzorci 1

Psihične motnje na alkoholski pod-lagi 75

Praktični računar 75

Prava in revolucija (Pittman) 30

Predhodniki in idejni utemeljil ru-skega Idealizma 150

Radio, osnovni pojmi iz Radio-tehnike, vezane 2

broširano 175

Računar v kronski in dinarski veljavi 75

Ročni slov. Italijanski in Itali-janski-slovenski slovar 90

Ročni spisovnih vsakovrstnih pisem 50

Solčenje 50

Slike iz živalstva, trdo vezana 90

Slovenska narodna mladina (obsaga 452 strani) 150

Spretna kuharica, trdo vezana 145

Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana 3

Sadno vino 40

Spolna nevarnost 25

Sadje v gospodinjstvu 75

Slavonic American Year Book 1

Učbenik angleškega jezika trdo vez. 150

broširano 125

Učna knjiga in berilo laškega je-zika 60

Uvod v filozofijo (Veber) 150

Veliki slovenski spisevnik: zbir-ka pisem, listin in vlog za za-sebnike in trgovce 125

Voščilna knjižica 50

Zbirka domačih zdravil 60

Zdravilna zelišča 40

Zel in plevel, slovar naravnega zdravlilstva 150

Zgodovina Umetnosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 190

Zdravje mladine 125

Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 120

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-venecv (Melik) 80

II. zvezek 80

Prorokovalne karte 1

ZNIŽANE CENE ZA
TJA IN NAZAJ

Do LJUBLJANE

IN NAZAJ PREKO HAMBURGA

\$174.— V TRETJEM
RAZREDU

(U. S. Davek Posebej)

Ta cena je zdaj veljavna na vseh naših parnikih

Za podrobnosti vprašajte lokalne agente ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY . . . NEW YORK

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega pre-jemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obno-vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, A. Saffit
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blush, J. Bevcit
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzels, Mary Bambich
J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND
Steyer, J. Černe
Kittzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stulst

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick

NEW YORK
Gowanda, Karl Strmlsna
Little Falls, Frank Masle

OHIO
Barberton, John Balant, Joe H. J.
Cleveland, Anton Bobek, Chas.
Karlinger, Jacob Resnik, John Slap-nik, Frank Zadnik
Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kurše
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton K